

חוות דעת אקטואריות בנושא איזון משאבים עקב

גירושין

מאת: רועי פולניצר ואבירם בילדר

למען גילוי נאות רועי פולניצר הינו מייסד ומנכ"ל לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל. משנת 2007 רועי עורך חוות דעת אקטואריות ויועץ לתאגידים פיננסיים, מתמנה ע"י בתי משפט ובתי דין כאקטואר וככלכלן מוסמך. הנושאים בהם רועי פולניצר עוסק: היוון התחייבויות מעביד לפי תקן IAS19, הערכת שווי חברות, חישובי נזקי גוף, איזון משאבים עקב גירושין, נכסי קריירה, חישובי ריביות, חישובי הפסדי שכר ופנסיה, חישובי ביטוח לאומי, חישובי תגמולים ממשרד הביטחון, בדיקת פנסיות וביטוחי חיים, בדיקת חוות דעת של מומחים ועוד. רועי הינו אקטואר מלא (Fellow) בלשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל (F.I.L.A.V.F.A.) ומנהל סיכונים פיננסיים מוסמך (FRM) מטעם האיגוד העולמי למומחי סיכונים בניו-ג'רזי (GARP).

ברגיל, אקטוארים נדרשים לבצע חוות דעת אקטואריות בעניין חלוקת רכוש בין בני זוג (בין אם עקב גירושין או בין אם לצורך הסכם ממון) שבהם נדרשת בחינת כ"א ממרכיבי החיסכון הפנסיוני בהתחשב באופן מימושו (קצבה, הוני, פיצויים), מועד המימוש, ריבית תחשיבית, מיסוי וכן התייחסות לאופן חלוקת הכסף. בני הזוג יכולים לחלק את הנכסים באופן מיידי או לחלק את הרכוש ההוני באופן מיידי ואת הקצבאות ביניהם בגיל הפרישה.

א. כללי

בקרות הליך גירושין ממנים בתי דין רבניים או בתי משפט או עורכי דין בגישור, אקטואר שיערוך חוות דעת אקטוארית לעניין איזון משאבים עקב גירושין. מדובר במושג מקצועי שפירושו הוא כמה צריך לשלם בן הזוג שנכסיו, נטו עולים על נכסיו, נטו של בן הזוג השני, בעבור חלקו של בן הזוג במצבת הנכסים המשותפים. למעשה, עסקינן בעולם ומלואו: החל מיתרות בבנקים, המשך בקרנות פנסיה, קופות גמל, ביטוחי מנהלים וקרנות השתלמות עבור בהשלמת פיצויי פיטורין, פדיון ימי חופשה ומחלה, התקדם בתיק השקעות (כגון: מניות, ניירות ערך, איגרות חוב, אופציות וכו'), זכויות בעלות בעסקים ואופציות לעובדים וכלה בנכסי קריירה ומוניטין אישי ועוד.

באוגוסט 2014 פורסם החוק חדש לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו. החוק קובע באופן מודרני, שלא לומר מהפכני משהו, את אופן החלוקה של נכסים פנסיוניים בין בני זוג שמתגרשים.

החוק החדש מתווה אלטרנטיבות נוספות, חדשניות, לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג, ברם הוא איננו כופה את יישומן.

ובכן, עולה וצומחת השאלה, באילו מקרים מומלץ ליישם את האלטרנטיבות שיצר החוק, ובאילו מקרים מוטב לשקול חלוקה על בסיס הסדר אחר.

ההחלטה האם לפעול על פי החוק החדש או אם לאו יכולה להתהפך בצורה מהותית בהלימה ליחסים בין בני הזוג, לרכוש הלא פנסיוני של בני הזוג לשעבר, לאפיון העמית/החוסך, לסטטוס המס, וכיו"ב.

לפיכך, במהלך עריכת חוות דעת אקטואריות בנושא איזון משאבים בין בני זוג, מומלץ להתייחס לכל מקרה לגופו.

לדעתנו, הנכס הנפוץ והחשוב ביותר הינו הפנסיה שצבר כל אחד מבני הזוג במרוצת החיים המשותפים, במסגרת פנסיה תקציבית, קופות גמל, ביטוחי מנהלים וקרנות פנסיה (ותיקות וחדשות).

ישנן מספר שיטות לחלוקה הפנסיה בין בני זוג.

ב. שיטת ההיוון

במסגרת שיטת ההיוון בן הזוג "המוערך" ישלם לבן הזוג "המשמורן" סכום חד פעמי, חלף תשלום הקצבה החודשית. כמובן שהסכום החד פעמי שאותו ישלם בן הזוג "המוערך" לבן הזוג "המשמורן" יהיה שווה לשוויים האקטוארי הנוכחי במועד הקרע של הקצבאות החודשיות אשר ישולמו מגיל הפרישה (67 לגבר ו- 62 לאישה) ועד גיל 110. במידה ומדובר בפנסיה מקרן פנסיה חדשה, בביטוח מנהלים או בקופת גמל, או אז השווי האקטוארי הנוכחי נכון למועד הקרע הינו ערך הפדיון בדוח הרבעוני לעמית/מבוטח בתוספת התאמות כאלו ואחרות, לפי העניין. מאידך, במידה ומדובר בפנסיה מקרן פנסיה ותיקה או בפנסיה תקציבית, היוון הקצבאות החודשיות יבוצע לפי טבלאות התמותה של הלמ"ס, חישוב המתחשב בהסתברויות תמותה ולא בתוחלת החיים של גבר או אישה בישראל.

יתרונה העיקרי של שיטת ההיוון נעוץ בכך ששני הצדדים גומרים אחת ולתמיד את החיים המשותפים שלהם. חסרונה העיקרי של שיטת ההיוון הוא שעל מנת ליישמה על הצדדים לשריין מקורות נזילים.

דוגמא 1: נניח שאחת מהזכויות הפנסיוניות של הבעל הינה פנסיה מקרן פנסיה חדשה, כאשר ערכה המהוון של זכות פנסיונית זו במועד הקרע (נניח 25.10.2016) נאמד על ידי האקטואר ב- 64,800 ₪ (על פי [גילוי דעת \(SFVS\) מספר 9 של IAVFA](#): חישוב זכויות פנסיוניות בקופות לצבירת כספים במסגרת החלופה לאיזון בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע, לעניין איזון משאבים בין בני זוג). לשם הנוחות נניח ששיעור השיתוף של האישה בזכות הפנסיונית האמורה של הבעל נאמד על ידי האקטואר ב- 100% ועל כן השיעור להעברה לאישה הינו 50%, מה שאומר שהסכום להעברה לחשבון ע"ש האישה מסתכם ב- 32,400 ₪. על פי שיטת ההיוון, על הבעל להעביר לאישה סך של 32,400 ₪ בגין הזכות האמורה נכון למועד הקרע. כמובן שעל הבעל להעביר לחשבון ע"ש האישה גם הפרשי הצמדה וריבית פסיקה צמודה על הסכום האמור, ממועד הקרע ועד למועד ההעברה בפועל. זהו למעשה איזון בסכום חד פעמי.

דוגמא 2: נניח שאחת מהזכויות הפנסיוניות של האישה הינה פנסיה תקציבית ממשרד החינוך, כאשר שווייה האקטוארי הנוכחי של זכות פנסיונית זו במועד הקרע נאמד על ידי האקטואר ב- 691,102 ₪ (על פי [גילוי דעת מספר 10 של IAVFA](#): [חישוב זכויות פנסיוניות בקופות לצבירת זכויות במסגרת החלופה לאיזון בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע, לעניין איזון משאבים בין בני זוג](#); טבלאות תמותה של הלמ"ס 2011-2015 (עבור יהודים – נקבות) ושיעור היוון ריאלי של 3% לשנה על סמך גילוי דעת מספר 10 של IAVFA). בהנחה ששיעור השיתוף של הבעל בזכות הפנסיונית האמורה של האישה נאמד על ידי האקטואר ב- 82.83%, הרי שהשיעור להעברה לבעל נאמד ב- 41.42% (קרי, 50% מ- 82.83%), מה שאומר שהסכום להעברה לחשבון ע"ש הבעל נאמד בכ- 286,229 ₪. על פי שיטת ההיוון, על האישה להעביר לבעל סך של 286,229 ₪ בגין הזכות האמורה נכון למועד הקרע. כמובן שעל האישה להעביר לחשבון ע"ש הבעל גם הפרשי הצמדה וריבית פסיקה צמודה על הסכום האמור, ממועד הקרע ועד למועד ההעברה בפועל. זהו למעשה איזון בסכום חד פעמי.

כאמור, יתרונה של שיטת ההיוון הוא שלאחר התשלום של אחד הצדדים למשהו, נקטע הקשר בין בני הזוג. חסרונה של שיטת ההיוון הוא שהתשלום הוא מיידי, ולכן ייתכן ויהיה סכום גדול ומשמעותי שאחד הצדדים יצטרך לגייס. בנוסף, ייתכן ותהיינה עלויות נלוות לגיוס הכספים, כגון תשלומי מס, עמלות, קנסות ועוד.

ג. שיטת במועד גמילת הזכויות

במסגרת שיטת במועד גמילת הזכויות מבוצע איזון לפי החוק החדש לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג. בהתאם להוראות החוק החדש, הקופות המשלמות את הקצבה החודשית של בן הזוג "המוערך", ירשמו את חלקו של בן הזוג "המשמורן". כלומר, הקופה תפתח חשבון חדש על שמו של בן הזוג "המשמורן" ותעביר אליו את חלקו. בעתיד, הקופה המשלמת תשלם את הקצבה החודשית לבן הזוג "המשמורן" באופן ישיר. כמו כן, בכל שינוי בחיסכון הפנסיוני יש לקבל את אישור בן הזוג "המשמורן".

נחזור לדוגמא 1 שלנו ממקודם. כאמור, אחת מהזכויות הפנסיוניות של הבעל הייתה פנסיה מקרן פנסיה חדשה, כאשר שווייה של זכות פנסיונית זו במועד הקרע נאמד על ידי האקטואר ב- 64,800 ₪ (על פי [גילוי דעת מספר 9 של IAVFA](#): [חישוב זכויות פנסיוניות בקופות לצבירת כספים במסגרת החלופה לאיזון בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע, לעניין איזון משאבים בין בני זוג](#)). כזכור השיעור להעברה לאישה נאמד על ידי האקטואר ב- 50%, מה שאומר שהסכום להעברה לחשבון ע"ש האישה נאמד על ידי האקטואר ב- 32,400 ₪. על פי שיטת במועד גמילת הזכויות, על האישה לפנות לקרן הפנסיה הספציפית של הבעל, באמצעות פסיקתא חתומה בידי בית משפט לענייני משפחה או בית דין רבני, על מנת שאותה קרן פנסיה תעביר את חלקה (אותם 32,400 ₪ בדוגמא דנן שלפנינו), כפי שנצבר למועד הקרע, לחשבון נפרד על שמה. כמובן שעל הקופה להעביר לחשבון ע"ש האישה גם את כל תשואות הקופה, החל ממועד הקרע ועד למועד ההעברה בפועל.

נחזור לדוגמא 2 שלנו ממקודם. כאמור, אחת מהזכויות הפנסיוניות של האישה הייתה פנסיה תקציבית ממשרד החינוך, כאשר יחס השיתוף של הבעל בזכות הפנסיונית האמורה של האישה נאמד על ידי האקטואר ב- 82.83% והשיעור להעברה לבעל נאמד ב- 41.42%. בהינתן שאחוז הפנסיה שנצבר לאישה נכון למועד הקרע עומד על 47.16% (נתון של מנהלת הגימלאות), הרי שחלקו של הבעל באחוז הפנסיה שנצבר הוא 19.53%. על פי שיטת במועד גמילת הזכויות, על הבעל לפנות למנהלת הגימלאות במשרד החינוך, באמצעות פסיקתא חתומה בידי בית משפט לענייני משפחה או בית דין רבני, על מנת שאותה מנהלת גימלאות תרשום כי הוא צבר 19.53% מהמשכורות הקובעת של האישה בהגיע לגיל פרישה לצורך חישוב קצבת הזקנה החודשית ברוטו שלו לפני מס, לפי השיעור להעברה שנקבע על ידי האקטואר (41.42% מתוך 47.16%).

נסביר זאת באמצעות דוגמא מספרית. נניח שנכון למועד הקרע המשכורת הקובעת של האישה עומדת על 11,932 ₪, אחוז הפנסיה שצברה עומד על 47.16% ויחס השיתוף נאמד בכ- 82.83% (ובתורו השיעור להעברה לבעל נאמד ב- 41.42%).

כלומר, נכון למועד הקרע קצבת הזקנה החודשית ברוטו של האישה לפני מס בהגיע לגיל פרישה נאמדת בכ- 5,627.31 ₪ (47.16% כפול 11,932 ₪) ולכן חלקו של הבעל נכון למועד הקרע בקצבת הזקנה החודשית ברוטו של האישה לפני מס בהגיע לגיל פרישה נאמד בכ- 2,331 ₪ (פעם אחת לפי אחוז הפנסיה שצבר הבעל 19.53% כפול המשכורת הקובעת של האישה 11,932 ₪ ופעם שניה לפי מכפלת היחס שבין 19.53% לבין 47.16% בקצבת הזקנה החודשית של האישה 5,627.31 ₪).

כעת נניח שנכון למועד הגעתה של האישה לגיל פרישה, המשכורת הקובעת שלה עומדת על 14,143 ₪ (תחת הנחת גידול של 1.5% לשנה על פני 11.42 שנים), אחוז הפנסיה שצברה עומד על 70.0% ויחס השיתוף נותר על 82.83% (דהיינו, שיעור להעברה לבעל נותר על 41.42%).

כלומר, נכון למועד הגעתה של האישה לגיל פרישה, קצבת הזקנה החודשית ברוטו שלה נאמדת בכ- 9,900.10 ₪ (70.0% כפול 14,143 ₪) ולכן חלקו של הבעל נכון למועד הגעתה של האישה לגיל פרישה בקצבת הזקנה החודשית ברוטו שלה לפני מס נאמד בכ- 2,762.13 ₪ (פעם אחת לפי אחוז הפנסיה שצבר הבעל 19.53% כפול המשכורת הקובעת של האישה 14,143 ₪ ופעם שניה לפי מכפלת היחס שבין 19.53% לבין 70.0% בקצבת הזקנה החודשית של האישה 9,900.10 ₪).

נעיר רק שבשיטת במועד גמילת הזכויות, להבדיל משיטת ההיוון, במידה שבכוונת בן הזוג "המשמורן" לקבל קצבת שאירים חודשית במקרה של פנסיה מקרן פנסיה ותיקה/ביטוח מנהלים ישן/פנסיה תקציבית, הרי שהוא יכול לציין את הבקשה במפורש בפסיקתא והזכות האמורה תירשם לזכותו.

כאמור, יתרונה העיקרי של שיטת במועד גמילת הזכויות הוא שאין צורך להוציא כסף "מהכיס" וכל ההתחשבות נדחית למועד הפרישה (הוא מועד גמילת הזכויות). לשיטת במועד גמילת הזכויות ישנם לא מעט חסרונות.

ראשית, מערכת המיכון של הגופים המוסדיים ומס ההכנסה עדין לא מוכנים בצורה מלאה לנושא, ולכן הדבר גורם לריבוי שגיאות שמביא לפגיעה בזכויות העמיתים. שנית, בני הזוג קשורים אחד לשני לכל אורך חייהם, שכן המיסוי מותנה בצבירה של כל אחד מבני הזוג. שלישית, בכל קופה שקיים בה מרכיב פיצויים אצל מעסיק פעיל, תידרש הערת אזהרה שכן הכספים עדין לא שייכים לעובד. לאור האמור קופה מסוג זה הופכת להיות כמעט ובלתי אפשרית לניוד / מיקוח על דמי ניהול. רביעית, כל מי שיש לו פנסיה ותיקה /או תקציבית פעילה נפגע קשות. שכן למרות ששיעור החלוקה נקבע לפי השנים המשותפות של בני הזוג, המשכורת הקובעת נקבעת רק בסוף תקופת החברות בפנסיה, כך שנוצר מצב שבו לרוב החלוקה אינה הוגנת. חמישית, לא ניתן להשתמש בחוק זה בחלוקת קרנות השתלמות ואופציות לעובדים. שישית, במידה והחלוקה הינה בסכומים מצטברים העולים על 1.5 מיליון ש"ח נדרש תשלום מס מידי של 21% (דבר שיוצר כפל מס עתידי והפסד מיידתי).

ד. שיטת הקצבה החודשית

במסגרת שיטת הקצבה החודשית זו האקטואר עורך חישוב אקטוארי לגובה קצבת הזקנה החודשית שמגיע לבן הזוג "המשמורן" בהלימה לזכויות שצבר בן הזוג "המוערך" במהלך החיים המשותפים, נכון למועד הקרע.

יתרונה העיקרי של שיטת הקצבה החודשית נעוץ בכך שהיא מספקת לבן הזוג "המשמורן" אומדן לגבי היקף קצבת הזקנה החודשית שהוא יקבל במונחי מועד הקרע.

לשיטת הקצבה החודשית חסרונות לא מעטים. חסרונה העיקרי של השיטה מתבטא בכך שבן הזוג "המשמורן" לא ידע מה גובה קצבת הזקנה החודשית שאותו הוא יקבל ברגע שהפנסיה של בן הזוג "המוערך" תתחיל להשתלם. נסביר כי גובה קצבת הזקנה החודשית שקובע האקטואר בחוות הדעת אמורה לשקף בצורה סבירה והוגנת מצב נתון במועד הקרע, על בסיס נתונים ידועים, תוך התייחסות להנחות יסוד ותחזיות שנאמדו על בסיס מידע קיים והינה רלוונטית למועד הקרע בלבד. לאמור, בשל אי הוודאות הכרוכה בניסיון להעריך את שוויה של הפנסיה וריבוי הפרמטרים (כגון: שינוי בשכר הפנסיוני, שינוי בתשואות, שינוי בשיעורי המס וגורמים נוספים) העשויים להשפיע על גובה בעתיד, אין כל ערובה או בטחון כי תוצאות המודל האקטוארי וההערכות אותם נקט האקטואר בחוות דעתו יתקיימו בפועל ומטרתם לשקף את הידע הקיים, ככל שידוע, במועד הקרע.

חסרון נוסף של שיטת הקצבה החודשית הינו שבן הזוג "המשמורן" תלוי בפעולותיו של בן הזוג "המוערך" (למשל, בן הזוג "המוערך" יכול להקדים את יציאתו לפנסיה, לחילופין הוא יכול לדחות את יציאתו לפנסיה או לחילופין חילופין הוא עשוי לפדות את הפנסיה).

יתרה מכך, על בן הזוג "המשמורן" להיות במעקב חודשי אחר חישוב חלקו בקצבת הזקנה החודשית ולבחון האם חלקו חושב בהלימה לתקופה המשותפת, באיזה אופן קצבת הזקנה החודשית שומרת על ערכה הריאלי, באיזה אופן חושב ניכוי המס מחלקו ועוד.

למעשה לשיטת הקצבה החודשית חסרונות נוספים: החישוב מתבסס על החקיקה כיום, דבר שיכול להשתנות בעתיד; החישוב האקטוארי מתבסס על צפי תוחלת חיים ממוצע ולא על מה שיקרה בפועל; החישוב האקטוארי יתבסס על ההנחה שחלק מהכסף ימשך כקצבת זקנה חודשית במסלול מוגדר ובגיל מוגדר, דבר שלא בהכרח יקרה בפועל.

ה. שיטת נוסחת האקטואר

במסגרת שיטת נוסחת האקטואר, האקטואר מנסח משוואה שבעזרתה יוכלו בני הזוג לחשב בכוחות עצמם את אופן החלוקה של קצבת הזקנה החודשית משעה שהקצבה החודשית של אחד הצדדים תתחיל להשתלם. בנסיבות מסוימות, כגון הסכמי גירושין או הסכמי ממון מקובל לקבוע מראש נוסחת אקטואר לחלוקת קצבת הזקנה החודשית. יתרונה העיקרי של שיטת נוסחת האקטואר הינו פשטותה, מהירותה וגמישותה ביחס לשיטות אחרות. חסרונה העיקרי של שיטת נוסחת האקטואר שגם כאן בן הזוג "המשמורן" תלוי בפעולותיו של שכן הזוג "המוערך".

ו. שיטות נוספות

שילוב של השיטות שפורטו לעיל או חלקם בחוות דעת אקטוארית.

ז. משתני החלטה לצורך קביעה האם ליישם את החוק החדש

מערכת השיקולים הכלכליים שבאה לידי ביטוי, כאשר מחלקים זכויות בין בני זוג, הינה מורכבת ודורשת התייחסות פרטנית מצד האקטואר לכל מקרה ולכל זכות שיש לחלק, על מנת לצייד את בני הזוג בכלים הנדרשים לצורך קבלת ההחלטה שתטיב עימם.

בפירוט שלהלן לא נכללו, כמובן, משתני החלטה יורידיים:

- השפעת מין העמית/המבוטח וגילו ומין בן זוג לשעבר וגילו: לדוגמא, בן זוג "משמורן" של בן זוג "מוערך" המבוטח בביטוח מנהלים, עשוי לקבל מקדם קצבה מובטח גרוע עבורו (עבור בן הזוג "המשמורן" כאמור), בהשוואה לבן הזוג "המוערך", אם יחליטו ליישם את החוק החדש.
- גמישות הגנה וחופש: לבן הזוג "המשמורן" המקבל פנסיה מבן הזוג "המוערך" בהתאם לחוק החדש, מוקנים גמישות וחופש גבוהים יותר מאשר כשאינו בוחר במסלול החוק. בן הזוג "המשמורן" אינו חשוף למצב בו בן הזוג

"המוערך" יערוך שינויים בזכויות (כגון – משיכה, שעבוד, העברה להשקעה אחרת), העלולים להזיק לו, שכן על פי החוק החדש, חלקו של בן הזוג "המשמורן" נרשם בנפרד מזה של בן הזוג "המוערך".

- השפעת המס: מסלול החוק גרם לכך ששיעור המס החל על בן הזוג "המשמורן", על חלקו בצבירות בן הזוג "המוערך", עשוי להיות שונה משיעור המס לפני החוק. לדוגמה: לעיתים יהיה בן הזוג "המשמורן", שבחר במסלול החוק החדש, פטור ממס על צבירת תגמולים עד 1.5 מיליון שקל.
- השפעת תוספות שכר: במקרים של פנסיה תקציבית או פנסיה מקרן פנסיה ותיקה, אם הצדדים בחרו ליישם את החוק החדש, או אז בן הזוג "המשמורן" יזכה גם בתוספת לקצבת הזקנה החודשית, הנובעת מעלויות שכר של בן הזוג "המוערך", שאירעו לאחר מועד הקרע. לשם הדוגמא נניח שהמשכורת הקובעת של האישה למועד הקרע עמדה על 11,932 ₪. נניח שנכון למועד הקרע אחוז הפנסיה שצברה האישה עומד על 47.16% ומגיע מזה לבן הזוג 19.53% (לפי יחס שיתוף של 82.83% כפול 50%) מהמשכורת הקובעת (שימו לב שהסייפא של המשפט "שותק לעניין הזמן"). כעת נניח שהמשכורת הקובעת של האישה בהגיעה לגיל פרישה עומדת על 17,800 ש"ח, עקב עלייה בדרגות וצבירת ותק נוסף. המשמעות של ההנחה האחרונה היא שהבעל לא יקבל קצבת זקנה חודשית ברוטו לפני מס של כ- 2,331 ₪ (19.53% כפול 11,932 ₪), כי אם קצבת זקנה חודשית ברוטו לפני מס של כ- 2,762 ₪ (19.53% כפול 14,143 ₪).
- השפעת סוג הזכות, כגון: זכות פנסיונית בקופה צוברת כספים (פנסיה מקרן פנסיה חדשה, ביטוח מנהלים, קופת גמל) או זכות פנסיונית בקופה צוברת זכויות (פנסיה מקרן פנסיה ותיקה, ביטוח מנהלים ישן, פנסיה תקציבית). עבור כל זכות פנסיונית מגדיר החוק את אופן חלוקתה, אופן רישום הזכות לטובת בן הזוג לשעבר ועוד. כך, למשל, בן זוג "משמורן", שכן הזוג "המוערך", מבוטח בביטוח מנהלים, החפץ לקבל את חלקו בביטוח זה בהתאם לחוק החדש, חייב לעבור תהליך חיתום ולפתוח פוליסה חדשה. כך למשל, עלויות כיסוי ביטוח למקרה מוות במסלול החוק החדש מופחתים במקרים מסוימים, 1.2% לגבר או 2.8% לאישה.
- קצבת שאירים: במסלול החוק החדש עשוי בן הזוג "המשמורן" לקבל כיסוי קצבת שאירים בקרות פטירתו של בן הזוג "המוערך". נסביר כי זכות זו לא הייתה קיימת אלמלא החוק החדש, אך יש לכך עלות משמעותית.
- קביעת יחס השיתוף: בעבור זכות פנסיונית (פנסיה מקרן פנסיה ותיקה, ביטוח מנהלים ישן, פנסיה תקציבית, פנסיה מקרן פנסיה חדשה, ביטוח מנהלים חדש, קופת גמל) החוק קובע שעל האקטואר לאמוד את יחס השיתוף במועד הקרע המחושב (המחושב כיחס שבין מספר שנות הוותק בקופה שנצברו ממועד הנישואין ועד מועד הקרע לבין סך מספר שנות הוותק בקופה שנצברו ממועד פתיחת הקופה ועד למועד הקרע) ביתרה שנצברה בקופה נכון למועד הקרע או לחילופין כ- 50% מההפרש שבין היתרה שנצברה בקופה נכון למועד הקרע לבין היתרה שהייתה בקופה נכון למועד הנישואין.

ח. חוות דעת אקטוארית לאיזון משאבים עקב גירושין לבית משפט/בית דין רבני 1. כללי

31/07/2018	מועד עריכת חוות הדעת:
26/12/1995	מועד הנישואין:
25/10/2016	מועד הפסקת השיתוף, להלן מועד הקרע:
20.83	תקופת השיתוף בשנים:
24/08/1967	תאריך הלידה של הבעל:
21/02/1970	תאריך הלידה של האישה:
67	הנחת גיל פרישה של הבעל בחישובי שווי הקרנות:
62	הנחת גיל פרישה של האישה בחישובי שווי הקרנות:
כל תוצאות החישובים בחוות דעת זו נכונות למועד הקרע. למעט במקומות שבהם צוין אחרת.	
כל תוצאות החישובים בחוות דעת זו נקובות בשקלים חדשים.	

2. חישוב זכויות האישה בשיטת ההיוון (I) איזון הזכויות הנזילות של האישה

1,223	יתרה למשיכה מיידית בפטור ממס מקופת גמל 1
1,178	יתרה למשיכה מיידית בפטור ממס מק קרן השתלמות 1
2,411	יתרה למשיכה מיידית בפטור ממס מקופת גמל 2
4,812	סה"כ יתרות האישה
2,406	חלק הבעל

סך הזכויות הנזילות של האישה בשיטת ההיוון נכון למועד הקרע נאמד ב- 4,812 ₪. לאיזון סך הזכויות הנזילות של האישה, על האישה להעביר לבעל במועד הקרע סך של 2,406 ₪.

(II) איזון הזכויות הפנסיוניות של האישה

פרטים על הקופה	מועד הוותק בקופה	מועד גמילת הזכות	יחס השיתוף	שווי אקטוארי נוכחי למועד הקרע	שיעור להעברה לבעל	חלק הבעל מהון
קרן השתלמות 2	01/09/2012	31/08/2018	100.00%	74,761	50.00%	37,381
קופת גמל 3	01/01/1998	21/02/2029	100.00%	9,300	50.00%	4,650
קרן פנסיה חדשה 1	01/05/2010	21/02/2033	100.00%	10,315	50.00%	5,158
פנסיה תקציבית	01/09/1991	21/02/2033	82.83%	691,102	41.42%	286,229
סה"כ זכויות האישה				785,478		
סה"כ חלק הבעל בזכויות האישה						333,417

סך הזכויות הפנסיוניות של האישה בשיטת ההיוון נכון למועד הקרע נאמד ב- 785,478 ₪. לאיזון סך הזכויות הפנסיוניות של האישה, על האישה להעביר לבעל במועד הקרע סך של 333,417 ₪.

III איזון הזכויות הסוציאליות של האישה

463	ימי מחלה שנצברו
500	שווי פדיון יום מחלה
20.00%	יחס הפדיון
46,300	סה"כ תמורה ברוטו לימי מחלה
10	ימי חופשה שנצברו
500	שווי פדיון יום חופשה
0.00%	יחס הפדיון
0	סה"כ תמורה ברוטו לימי חופש
0	מענקים השלמת פיצויים לצבירה בקופות
46,300	סה"כ תשלום ברוטו
31%	אחוז מס שולי
31,947	סה"כ התשלום נטו, במועד הקרע
15,974	חלק הבעל בתשלום נטו, במועד הקרע

סך הזכויות הסוציאליות של האישה בשיטת ה"היוון" נכון למועד הקרע נאמד ב- 31,947 ₪. לאיזון סך הזכויות הסוציאליות של האישה, על האישה להעביר לבעל במועד הקרע סך של 15,974 ₪.

IV ריכוז חלקו של הבעל בזכויות האישה בשיטת ההיוון

	מקור הזכויות	סה"כ הזכויות	חלק הבעל
א.	זכויות נזילות	4,812	2,406
ב.	זכויות פנסיוניות	785,478	333,417
ג.	זכויות סוציאליות	31,947	15,974
	סה"כ זכויות האישה	822,237	
	סה"כ חלק הבעל בזכויות האישה		351,796

סך זכויות האישה בשיטת ההיוון נכון למועד הקרע נאמד ב- 822,237 ₪. לאיזון סך זכויות האישה, על האישה להעביר לבעל במועד הקרע סך של 351,796 ₪.

3. חישוב זכויות הבעל בשיטת ההיוון (I) איזון הזכויות הנזילות של הבעל

655	יתרה למשיכה מיידית בפטור ממס מביטוח מנהלים 1
619	יתרה למשיכה מיידית בפטור ממס מקרן השתלמות 2
1,641	יתרה למשיכה מיידית בפטור ממס מקרן פנסיה חדשה 1
2,915	סה"כ יתרות הבעל
1,458	חלק האישה

סך הזכויות הנזילות של הבעל בשיטת ההיוון נכון למועד הקרע נאמד ב- 2,915 ₪. לאיזון סך הזכויות הנזילות של הבעל, על הבעל להעביר לאישה במועד הקרע סך של 1,458 ₪.

(II) איזון הזכויות הפנסיוניות של הבעל

חלק האישה מהון	שיעור להעברה לאישה	שווי אקטוארי נוכחי למועד הקרע	יחס השיתוף	מועד גמילת הזכות	מועד הוותק בקופה	פרטים על הקופה
5,660	50.0%	11,319	100.00%	05/08/2021	05/08/2015	קרן השתלמות 2
32,623	50.0%	65,245	100.00%	24/08/2034	01/05/2012	קרן פנסיה חדשה 2
		76,564				סה"כ זכויות הבעל
38,282						סה"כ חלק האישה בזכויות הבעל

סך הזכויות הפנסיוניות של הבעל בשיטת ההיוון נכון למועד הקרע נאמד ב- 76,564 ₪. לאיזון סך הזכויות הפנסיוניות של הבעל, על הבעל להעביר לאישה במועד הקרע סך של 38,282 ₪.

(III) איזון הזכויות הסוציאליות של הבעל

5	ימי מחלה שנצברו
335	שווי פדיון יום מחלה
0.00%	יחס הפדיון
0	סה"כ תמורה ברוטו לימי מחלה
6	ימי חופשה שנצברו
335	שווי פדיון יום חופשה
100.00%	יחס הפדיון
2,010	סה"כ תמורה ברוטו לימי חופש
0	מענקים השלמת פיצויים לצבירה בקופות
2,010	סה"כ תשלום ברוטו
31%	אחוז מס שולי
1,387	סה"כ התשלום נטו, במועד הקרע
693	חלק האישה בתשלום נטו, במועד הקרע

סך הזכויות הסוציאליות של הבעל בשיטת ההיוון נכון למועד הקרע נאמד ב- 1,387 ₪. לאיזון סך הזכויות הסוציאליות של הבעל, על הבעל להעביר לאישה במועד הקרע סך של 693 ₪.

(IV) ריכוז חלקה של האישה בזכויות הבעל בשיטת ההיוון

מקור הזכויות	סה"כ הזכויות	חלק האישה
א. זכויות נזילות	2,915	1,458
ב. זכויות פנסיוניות	76,564	38,282
ג. זכויות סוציאליות	1,387	693
סה"כ זכויות הבעל	80,866	
סה"כ חלק האישה בזכויות הבעל		40,433

סך זכויות הבעל בשיטת ההיוון נכון למועד הקרע נאמד ב- 80,866 ₪. לאיזון סך זכויות הבעל, על הבעל להעביר לאישה במועד הקרע סך של 40,433 ₪.

4. חישוב זכויות הצדדים בשיטת במועד גמילת הזכויות

(I) איזון זכויות נזילות וסוציאליות בשיטת במועד גמילת הזכויות

זכויות האישה	שווי הזכויות	חלקו של בן הזוג
סך הזכויות הנזילות של האישה	4,812	2,406
סך הזכויות הסוציאליות של האישה	31,947	15,974
סה"כ זכויות האישה לאיזון מיידי	36,759	18,380
זכויות הבעל		
סך הזכויות הנזילות של הבעל	2,915	1,458
סך הזכויות הסוציאליות של הבעל	1,387	693
סה"כ זכויות הבעל לאיזון מיידי	4,302	2,151
סה"כ הסכום שעל האישה להעביר לבעל לאיזון מיידי		16,229

לאיזון מיידי של הזכויות הנזילות בשיטת במועד גמילת הזכויות נכון למועד הקרע, על האישה להעביר לבעל סך של 16,229 ₪.

(II) איזון הזכויות הפנסיוניות של האישה בקופות צוברות כספים בשיטת במועד גמילת הזכויות

זכויות האישה	מועד גמילת הזכות	שווי אקטוארי נוכחי למועד הקרע	שיעור להעברה לבעל	סכום להעברה לחש' ע"ש הבעל
קרן השתלמות 2	31/08/2018	74,761	50.00%	37,381
קופת גמל 3	21/02/2029	9,300	50.00%	4,650
קרן פנסיה חדשה 1	21/02/2033	10,315	50.00%	5,158
סה"כ זכויות האישה		94,376		
סה"כ חלקו של הבעל בזכויות האישה				47,188

בהתאם להוראות החוק לחלוקת חסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו 2014, על הבעל לפנות לכל אחד מהקופות לצבירת כספים הנ"ל, באמצעות פסיקתא חתומה בידי בית משפט לענייני משפחה או בית דין רבני, על מנת שאלו יעבירו את חלקו, כפי שנצבר למועד הקרע, לחשבון נפרד על שמו. על הקופה להעביר לחשבון הבעל את כל תשואות הקופה, החל ממועד הקרע ועד למועד ההעברה בפועל לחשבון ע"ש הבעל.

III איזון הזכויות הפנסיוניות של האישה בקופות צוברות זכויות בשיטת במועד גמילת הזכויות

זכויות האישה	מועד תחילת הוותק	מועד גמילת הזכות	יחס השיתוף מועד הקרע	תקופת השיתוף (בשנים)	שיעור להעברה לבעל
פנסיה תקציבית ממשרד החינוך	01/09/1991	21/02/2033	25/10/2016	82.83%	41.42%

בהתאם להוראות החוק לחלוקת חסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו 2014, על הבעל לפנות למנהלת הגימלאות במשרד החינוך, באמצעות פסיקתא חתומה בידי בית משפט לענייני משפחה או בית דין רבני, על מנת שמנהלת הגימלאות תרשום את זכויותיו, לפי השיעור להעברה כמצויין בטבלה.

IV איזון הזכויות הפנסיוניות של הבעל בקופות צוברות כספים בשיטת במועד גמילת הזכויות

זכויות הבעל	מועד גמילת הזכות	שווי אקטוארי נוכחי למועד הקרע	שיעור להעברה לאישה	סכום להעברה לחש' ע"ש האישה
קרן השתלמות 2	05/08/2021	11,319	50.00%	5,660
קרן פנסיה חדשה 2	24/08/2034	65,245	50.00%	32,623
סה"כ זכויות הבעל		76,564		
סה"כ חלקה של האישה בזכויות הבעל				38,282

בהתאם להוראות החוק לחלוקת חסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו 2014, על האישה לפנות לכל אחד מהקופות לצבירת כספים הנ"ל, באמצעות פסיקתא חתומה בידי בית משפט לענייני משפחה או בית דין רבני, על מנת שאלו יעבירו את חלקה, כפי שנצבר למועד הקרע, לחשבון נפרד על שמה. על הקופה להעביר לחשבון האישה את כל תשואות הקופה, החל ממועד הקרע ועד למועד ההעברה בפועל לחשבון ע"ש האישה.

5. חלופה א' - איזון הזכויות בשיטת ההיוון

מקור הזכויות - חלופה א	שווי הזכויות
א. סך חלק הבעל בזכויות האישה	351,796
ב. סך חלק האישה בזכויות הבעל	40,433
סה"כ הסכום שעל האישה לשלם לבעל	311,363

נכון למועד הקרע, לאיזון זכויות הצדדים בשיטת ההיוון (קרי, בסכום חד פעמי) על האישה להעביר לבעל סך של 311,363 ₪.

<u>חלק הבעל</u>	<u>שווי זכויות האישה למועד הקרע</u>	<u>מועד גמילת הזכויות</u>	<u>מקור הזכויות - האישה</u>
2,406	4,812	מיידי	סך הזכויות הנזילות של האישה
37,381	74,761	31/08/2018	קרן השתלמות 2
4,650	9,300	21/02/2029	קופת גמל 3
5,158	10,315	21/02/2033	קרן פנסיה חדשה 1
286,229	691,102	21/02/2033	פנסיה תקציבית
15,974	31,947	מיידי	סך הזכויות הסוציאליות של האישה
	822,237		סה"כ זכויות האישה
351,796			חלק הבעל בזכויות האישה
<u>חלק האישה</u>	<u>שווי זכויות הבעל למועד הקרע</u>	<u>מועד גמילת הזכויות</u>	<u>מקור הזכויות - הבעל</u>
1,458	2,915	מיידי	סך הזכויות הנזילות של הבעל
5,660	11,319	05/08/2021	קרן השתלמות 2
32,623	65,245	24/08/2034	קרן פנסיה חדשה 2
693	1,387	מיידי	סך הזכויות הסוציאליות של הבעל
	80,866		סה"כ זכויות הבעל
40,433			חלק האישה בזכויות הבעל
311,363			סה"כ הסכום לאיזון בסכום חד פעמי במועד הקרע

בהערת אגב נעיר רק כי למעשה האישה לא אמורה להעביר את הסכום הנ"ל (311,363 ₪), אלא זהו רק חלקו של הבעל לפני ריבית והצמדה. הסכום להעברה כתוב בפסקה הבאה.

נכון למועד עריכת חוות הדעת, לאיזון זכויות הצדדים בשיטת ההיוון (קרי, בסכום חד פעמי) בתוספת הפרשי הצמדה וריבית פסיקה צמודה, על האישה להעביר לבעל סך של 320,350 ₪.

6. חלופה ב' - איזון הזכויות בשיטת במועד גמילת הזכויות

<u>שווי הזכויות</u>	<u>מקור הזכויות - חלופה ב</u>	
18,380	סך חלק הבעל בזכויות האישה	א.
2,151	סך חלק האישה בזכויות הבעל	ב.
16,229	סה"כ הסכום שעל האישה לשלם לבעל	

נכון למועד הקרע, לאיזון זכויות הצדדים בשיטת במועד גמילת הזכויות על האישה להעביר לבעל סך של 16,229 ₪. בהערת אגב נעיר רק כי למעשה האישה לא אמורה להעביר את הסכום הנ"ל (16,229 ₪), אלא זהו רק חלקו של הבעל לפני ריבית והצמדה. הסכום להעברה כתוב בפסקה הבאה.

נכון למועד עריכת חוות הדעת, לאיזון זכויות הצדדים, בשיטת במועד גמילת הזכויות על האישה להעביר לבעל סך של 16,697 ₪.

בנוסף, לאיזון זכויות הצדדים, בשיטת במועד גמילת הזכויות נכון למועד הקרע, על הבעל לפנות לכל אחד מהקופות לצבירת כספים הנ"ל, באמצעות פסיקתא חתומה בידי בית משפט לענייני משפחה או בית דין רבני, על מנת שאלו יעבירו את חלקו, כפי שנצבר למועד הקרע, לחשבון נפרד על שמו. על הקופה להעביר לחשבון הבעל את כל תשואות הקופה, החל ממועד הקרע ועד למועד ההעברה בפועל לחשבון ע"ש הבעל.

כמו כן, לאיזון זכויות הצדדים, בשיטת ב"מועד גמילת הזכויות נכון למועד הקרע, על הבעל לפנות למנהלת הגימלאות במשרד החינוך, באמצעות פסיקתא חתומה בידי בית משפט לענייני משפחה או בית דין רבני, על מנת שמנהלת הגימלאות תרשום את זכויותיו, לפי השיעור להעברה כמצויין בטבלה.

לבסוף, לאיזון זכויות הצדדים, בשיטת "מועד גמילת הזכויות" נכון למועד הקרע, על האישה לפנות לכל אחד מהקופות לצבירת כספים הנ"ל, באמצעות פסיקתא חתומה בידי בית משפט לענייני משפחה או בית דין רבני, על מנת שאלו יעבירו את חלקה, כפי שנצבר למועד הקרע, לחשבון נפרד על שמה. על הקופה להעביר לחשבון האישה את כל תשואות הקופה, החל ממועד הקרע ועד למועד ההעברה בפועל לחשבון ע"ש האישה.

ט. חוות דעת אקטוארית לאיזון משאבים עקב גירושין לצורכי גישור 1. כללי

31/12/1997	מועד הנישואין:	1.1
30/06/2019	מועד הפסקת השיתוף, להלן מועד ההיוון:	1.2
21.49	תקופת השיתוף בשנים:	1.3
04/12/1977	תאריך הלידה של האישה:	1.4
06/08/1972	תאריך הלידה של הבעל:	1.5
62	הנחת גיל פרישה של האישה בחישובי שווי הקרנות:	1.6
67	הנחת גיל פרישה של הבעל בחישובי שווי הקרנות:	1.7
	כל תוצאות החישובים בחוות דעת זו נכונות למועד ההיוון. למעט במקומות שבהם צוין אחרת.	1.8
	כל תוצאות החישובים בחוות דעת זו נקובות בשקלים חדשים.	1.9

2. חלק האישה בזכויות שצבר הבעל

<u>קצבה חודשית</u> <u>מגיל פרישה</u>	<u>שווי הזכות במועד</u> <u>ההיוון</u>	<u>שם הזכות</u>	<u>סעיף</u>
425.57	35,835	קרן פנסיה חדשה 1	2.1
1,349.56	113,641	קרן פנסיה חדשה 2	2.2
54.79	4,614	קרן פנסיה חדשה 3	2.3
	19,304	קרן השתלמות 1	2.4
	63,486	קרן השתלמות 2	2.5
	920	פדיון ימי חופשה	2.6
21.01	1,769	קופת גמל 1	2.7
	7,092	השלמת פיצויי פיטורין	2.8
	23,502	רכב 1	2.9
	6,015	חשבון בנק 1	2.10
	-4,568	חיוב בכרטיס אשראי 1	2.11
	160,717	נכסי קריירה	2.12
1,850.93	432,327		סה"כ:

3. חלק הבעל בזכויות שצברה האישה

<u>קצבה חודשית</u> <u>מגיל פרישה</u>	<u>שווי הזכות במועד</u> <u>ההיוון</u>	<u>שם הזכות</u>	<u>סעיף</u>
305.99	22,189	קרן פנסיה חדשה 1	3.1
	2,084	קופת גמל 1	3.2
	2,869	קופת גמל 2	3.3
	6,655	קרן השתלמות 1	3.4
	3,678	קרן השתלמות 2	3.5
	68	קרן פנסיה חדשה 2	3.6
	400	ביטוח מנהלים 1	3.7
	20,518	חשבון בנק 2	3.8
	-10,626	חיוב בכרטיס אשראי 2	3.9
	22,750	רכב 2	3.10
305.99	70,585		סה"כ:

4. הערות

- 4.1 הנחת העבודה בחוות דעת אקטוארית לאיזון משאבים עקב גירושין לצורכי גישור היא כי לא יחול מס על פנסיות או מענקים של הבעל בגיל הפרישה. וכן לא יחול מס על פנסיות או מענקים של האישה בגיל הפרישה.
- 4.2 הנחנו גיל פרישה 67 לגבר ו-62 לאישה.
- 4.3 נציין כי לגבי צבירות תגמולים ופיצויים של הבעל והאישה בקופות גמל הנחת כי המימוש יערך רק בגיל הפרישה. להלן תמצית האפשרויות הנוספות: תגמולים של שכיר מכל סוג ניתנים למשיכה רק בעת עזיבת העבודה ולפחות מחצית שנה מיום העזיבה, או התחלת עבודה אצל מעסיק חדש שאינו מפריש לתגמולים, או אם יהפוך לעצמאי, או בפרישה. אזי: אם נצברו עד 31/12/1999 לא יחויבו במס. אך תגמולים המיועדים לקצבה שנצברו לאחר 31/12/1999 ולפני 31/12/2004, אשר ימשכו לפני גיל פרישה יחויבו במס הכנסה בשיעור 35% או המס השולי, הגבוה מביניהם. תגמולים שנצברו לאחר 31/12/2004, מכל סוג אשר ימשכו לפני גיל 60 יחויבו במס הכנסה בשיעור 35% או המס השולי, הגבוה מביניהם. תגמולים שנצברו החל מ-1/01/2008 ואילך הונח שהם מיועדים לפנסיה מגיל פרישה ואם ימשכו לפני כן יחויבו במס הכנסה בשיעור 35% או המס השולי, הגבוה מביניהם.
- 4.4 לגבי פיצויים: פיצויים המושקעים בקרן לקצבה ישולמו כפנסיה. פיצויים הופכים לנזילים בעת תשלומם בנסיבות מזכות בפיצויים. על הפיצויים עשוי לחול מס שונה ממה שהונח אם בעת התשלום יעלה הסכום על תקרת הפטור (משכורת בשנה ולא יותר מהתקרה הפטורה כפול מספר שנות עבודה).
- 4.5 נציין כי כל החישובים לעיל מבוססים על הנחות מסוימות, לרבות תשואות הקרנות והפרשות לקרנות עד גיל פרישה. בין השאר הונחה הנחת יסוד שסכומים המיועדים לקצבה, אכן ינוצלו לקצבה מגיל פרישה ואילך. הנחות אלה הן חזקות מאוד ואם הן לא תתקיימנה יחולו שינויים בחישובינו.
- 4.6 אם יבחרו הצדדים לשלם קצבה חודשית במקום לשלם סכום חד פעמי נכון למועד ההיוון, יש להוסיף לסכומים המפורטים בעמודה "קצבה חודשית מגיל פרישה" בטבלאות שבסעיפים 2 ו-3 לעיל הצמדה למדד, בהתאם ליחס בין המדד האחרון שיהיה ידוע בטרם הפרישה, לבין המדד האחרון הידוע במועד ההיוון.

5. תוצאות החישוב האקטוארי נכון למועד ההיוון

הפרש לזכות האישה נכון למועד ההיוון: 361,742 ₪

הערת הסבר:

בחוות דעת זו הצגנו שלוש אפשרויות לאיזון המשאבים: אפשרות ראשונה – שיטת ההיוון: איזון כל הזכויות לרבות זכויות פנסיוניות ומענקי פרישה יערך בסכום חד פעמי (ראו הטור השני משמאל שבסעיפים 2 ו-3 לעיל). לחילופין, אפשרות שניה – שיטת הקצבה החודשית: בזכויות שהן פנסיוניות, האיזון יערך לפי הטור הקצבה החודשית מגיל פרישה (ראו הטור הראשון משמאל שבסעיפים 2 ו-3 לעיל). לגבי יתר הזכויות האיזון יערך לפי הטור סכום חד פעמי

(ראו הטור השני משמאל שבסעיפים 2 ו-3 לעיל).

לחילופי חילופין, אפשרות שלישית – שיטת נוסחת האקטואר: בחוות הדעת כבר חישבנו את סכומי הקצבאות החודשיות שכל צד צריך לשלם לצד השני (כולל פירוט של אופן ההצמדה העתידית), למקרה שיבחרו הצדדים לא להוון זכויות. כעת ננסח נוסחה כללית נוספת לאיזון לגבי חלק כל בן זוג.

בקרנות/קופות קצבתיות:

להלן נוסחה לחישוב הקצבה החודשית שתגיע לבעל/לאישה מקרן פנסיה/ביטוח מנהלים/קופת גמל קצבתית שמקבל הצד השני, החל ממועד תחילת קבלת הקצבה החודשית (משמאל לימין):

$$0.5*(A/B)*(D)$$

כאשר:

A – סך כל ערך הפדיון שנצבר בקרן הפנסיה/בביטוח המנהלים/בקופת הגמל הקצבתית בתקופת השיתוף (ממועד הנישואין ועד מועד הקרע) בתוספת תשואה עליו ממועד ההיוון ועד מועד תחילת קבלת הקצבה החודשית.

B – סך כל ערך הפדיון שנצבר בקרן הפנסיה/בביטוח המנהלים/בקופת הגמל הקצבתית עד מועד תחילת קבלת הקצבה החודשית.

D – סך הקצבה החודשית שתנבע מקרן הפנסיה/מביטוח המנהלים/מקופת הגמל הקצבתית לאחר ניכוי מס.

בקרנות/קופות הוניות:

אותה נוסחה רק חלק בן הזוג הינו A לאחר ניכוי מס באותו שיעור שיחול על B.

מובן שקיימות אפשרויות רבות של שילובים בין החלופות.

י. לסיכום

איזון משאבים בין בני זוג המצויים בהליך גירושין, הינו חלוקת הנכסים של בני הזוג, אשר נצברו בתקופת חייהם המשותפים. בין הנכסים שיש לכלול באיזון המשאבים ניתן למנות בין היתר:

- הלוואות/ משכנתאות/ כרטיסי אשראי.
- חסכונות / פיקדונות.
- רכבים.
- קופות גמל.
- קרנות השתלמות.
- ביטוחי מנהלים (ביטוח מעורב או ביטוח גימלא)
- פנסיה מקרן פנסיה חדשה.
- פנסיה תקציבית.

- פנסיה מקרן פנסיה ותיקה.
- פדיון ימי חופשה וימי מחלה.
- השלמת פיצויים
- מענקים פרישה, כולל מענק יובל
- עסקים/חברות.
- נכסי קריירה.
- אופציות לעובדים ומניות (רגילות ובכורה).
- בדיקה של הברחות כספים, והסתרת נכסים.
- היוון מדור.
- היוון מזונות ושערוך מזונות שלא שולמו במועד.
- התחשבות בנוגע להוצאות בית משותף ממועד הקרע עד מועד חוות הדעת

אנו מתמנים ע"י בתי משפט לענייני משפחה, בתי דין, עורכי דין, וכן מייעצים לזוגות מתגרשים בנושא איזון משאבים. אנו מופיעים בבית משפט כעדים מומחה, כאשרכל חוות הדעת האקטואריות שאנו עורכים חתומות על ידו ודין כדין עדות בשבועה בבית המשפט.

אנו מתמחים בשלושה נושאים מורכבים בתחום איזון המשאבים: (1) הערכת שווי תאגידים (עסקים/חברות); (2) הערכת שווי נכסים בלתי מוחשיים (לרבות נכסי קריירה ומוניטין אישי); (3) הערכת מכשירים פיננסיים מורכבים (לרבות אופציות לעובדים ומניות רגילות ובכורה בחברות סטארט-אפ). עקב התמחותו בנושאים אלה, רועי הוביל והשתתף בכתיבת גילויי הדעת של לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל בנושאים הללו.

היתרונות של חוות הדעת האקטואריות שלנו הינם:

הערך המוסף שלנו על אנשי מקצוע אחרים מתבטא במומחיות שרכשנו בתחומי המימון, הערכות השווי, ניהול הסיכונים, ההנדסה הפיננסית, הסטטיסטיקה והאקטואריה, במיוחד בקביעת תעריפי ביטוח חיים ועתודות ביטוח חיים, בקביעת עלות תנאי פנסיה והכנת מאזנים אקטואריים וכמובן בניתוח וחיזוי מצבים כלכליים.

רועי הינו אקטואר מלא (Fellow) בלשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל ואבירם הינו חבר בלשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל.

לכן, יש לנו יתרון בעריכת חישובים המחייבים ידע בטבלאות תמותה, פונקציות שרידות, ערכי קומוטציה, גדלי ביטוח, גדלים פנסיוניים, הסתברויות תמותה ונכות, עקומי ריביות וזכויות סוציאליות מגוונות שיש להתחשב בהן בהכנת חוות דעת בנושא איזון משאבים.

נושא איזון המשאבים וההיוון הינו מתחום האקטואריה בלבד, והוא מצריך הבנה וידע הן באקטואריית סיכוני חיים (כגון: טבלאות תמותה, קצבאות חיים, גדלי ביטוח, תמחור פוליסות ביטוח חיים, בניית מאזנים אקטואריים בביטוח חיים, לרבות ערכי פדיון וערכי סילוק) הן באקטואריית סיכונים פנסיוניים (כגון: טבלאות גריעה פנסיוניות, קצבאות חיים, גדלי פנסיה, הערכת תוכניות פנסיה, בניית מאזנים אקטואריים לקרנות פנסיה, לרבות הערכת קרנות השתלמות וקופות גמל).

התמחויות מיוחדות ודגשים:

במהלך שנות עבודתנו התמחינו במיוחד בהערכת שווי חברות סטארט-אפ בעלות מבנה הון מורכב, הכולל ריבוי שכבות של מניות מועדפות (Preferred Stocks, מניות בכורה), הלוואות המירות, כתבי אופציה מסוג Warrants למניות בכורה ולמניות רגילות, כתבי אופציות למניות רגילות בתוכנית ESOP ולבסוף מניות רגילות.

בנוסף, התמחינו בזכויות של עובדי המדינה הזכאים לפנסיה תקציבית, כגון: אנשי צבא קבע ומשרד הביטחון, שוטרים ועובדי הוראה-מורות וגננות.

וכן בזכויות פנסיה של חברי קרנות הפנסיה הותיקות הגדולות, כגון מבטחים הותיקה ומקפת.

משרד שווי פנימי – מעריכי שווי בלתי תלויים קיים מ-2010 ומספק שירותי ייעוץ אקטוארי מימוני וכלכלי. המשרד נותן שירות מקצועי ואמין בנושאים המצריכים חוות דעת אקטוארית/כלכלית, כגון: מחויבות אקטוארית בגין הטבות לעובדים בהתאם ל- IAS19, הערכת שווי חברות וקניין רוחני, הערכת שווי אופציות ומכשירי חוב והון מורכבים, הערכת נזקים עקב פגיעות גוף, הפסדי שכר ופנסיה, איזון משאבים בגירושין ובדיקת פנסיות וביטוחי חיים.

רועי פולניצר

Intrinsic Value

Independent Business Appraisers

Recognize. Measure. Present the Result.

בעל משרד ליעוץ אקטוארי מימוני וכלכלי עם ניסיון של מעל לאלף הערכות שווי, עבודות ייעוץ כלכלי, ניתוחי סיכונים וחוות דעת אקטואריות. ניסיון משנת 2004 בביצוע הערכות שווי של תאגידים, נכסים בלתי מוחשיים ומכשירים פיננסיים מורכבים ומשנת 2007 בעריכת חוות דעת אקטואריות בנושאים: הפסדי שכר, הפסדי פנסיה וזכויות סוציאליות, נזקי גוף, ביטוח לאומי, תגמולים ממשרד הביטחון, איזון משאבים עקב גירושין, נכסי קריירה, הערכת התחייבויות החברה לעובדיה בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי IFRS2 ולתקן חשבונאות בינלאומי IAS19, בדיקה והערות לחוות דעת של מומחים ובדיקת פנסיות וביטוחי חיים. **אקטואר מלא מטעם לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל F.I.L.A.V.F.A משנת 2018.**

ISRAEL ASSOCIATION OF VALUATORS AND FINANCIAL ACTUARIES (IAVFA)

"WITHOUT A VALUATION MODEL RISK MANAGEMENT IS VIRTUALLY IMPOSSIBLE."
HULL

THIS IS TO CERTIFY THAT

Roi Polanitzer

HAS SUCCESSFULLY COMPLETED THE EXAMINATIONS AS PRESCRIBED
IN THE CONSTITUTION OF THE ASSOCIATION IN SUBJECTS PERTAINING
TO THE PROFESSION OF THE ACTUARY AND IS HEREBY ADMITTED AS A

FELLOW OF THE IAVFA (F.I.L.A.V.F.A.)

IN WITNESS WHEREOF THIS CERTIFICATE HAS BEEN ISSUED UNDER
THE SEAL OF THE IAVFA AS OF THE 10 TH DAY OF JULY , 2018

Rami Yosef

PROF. RAMI YOSEF - PRESIDENT OF THE IAVFA

Jacob Eshed

JACOB ESHED - CHAIRMAN OF THE IAVFA

משרד בילדר גרופ קיים מ- 2013 ומספק לצד שירותי תוכניות עסקיות, ייעוץ עסקי וגיוס אשראי גם שירותי ייעוץ אקטוארי פיננסי כלכלי. המשרד נותן שירות מקצועי ואמין בנושאים המצריכים חוות דעת אקטוארית/מימונית, כגון: הערכת שווי תאגידים, הערכת שווי נכסים בלתי מוחשיים, הערכת שווי מכשירים פיננסיים מורכבים, הערכת נזקים עקב פגיעות גוף ומחלות, בהפסדי שכר ופנסיה, באיזון משאבים בגירושין, בפנסיות תקציביות ובנכסי קריירה.

רו"ח אבירם בילדר

בעל משרד לייעוץ אקטוארי פיננסי וכלכלי עם ניסיון של מאות הערכות שווי, תוכניות עסקיות וחוות דעת מימוניות/כלכליות. בעל ניסיון משנת 2007 בביצוע חוות דעת מימוניות/כלכליות בנושאים: הערכת שווי חברות, סוכנויות ביטוח, הפסדי שכר, הפסדי פנסיה וזכויות סוציאליות, נזקי גוף, ביטוח לאומי, פנסיה תקציבית, איזון משאבים עקב גירושין, נכסי קריירה, בדיקה והערות לחוות דעת של מומחים, הערכות שווי קניין רוחני, הערכות שווי אופציות, בדיקה של התנהלות בחשבונות בנק, חישובי ריבית ועוד. כמו כן, עוסק בייעוץ עסקי, תוכניות עסקיות, משכנתאות וגיוסי אשראי. חבר בלשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל משנת 2017, בוגר השתלמות מקצועית בנושא "תחשיבים אקטואריים בסיסיים" מטעם לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל וחבר בצוות המשימה שכתב את [גילוי דעת \(SFVS\) מספר 10 של IAVFA: חישוב זכויות פנסיוניות בקופות לצבירת זכויות במסגרת החלופה לאיזון בסכום חד פעמי במונחי נטו מחושב למועד הקרע, לעניין איזון משאבים בין בני זוג](#)

Intrinsic Value
Independent Business Appraisers

Recognize. Measure. Present the Result.

תעודה

הננו לאשר בזה, כי

אבירם בילדר

ת.ז. 062488184

השתתף בהשתלמות מקצועית בנושא:

תחשיבים אקטואריים בסיסיים

שהתקיימה בתאריך ה- 7 במרץ 2019

פחפ' רמי יוסף
נשיא

יעקב אשד
יו"ר

רועי פולניצר
מנכ"ל

ראשון לציון, ג' באדר ב' תשע"ט, 10 במרץ 2019